

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

№11

2025
noyabr

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 – Texnika fanlari

08.00.00 – Iqtisodiyot fanlar

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB™
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

OpenAIRE

ROAD

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

BASE

Crossref

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 340 sahifa.
2025-yil, noyabr

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afarovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalendar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Botirali Roxataliyevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
- 05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
- 05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
- 05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
- 05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
- 05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
- 05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
- 05.01.07 – Matematik modellash
- 05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
- 05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
- 05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
- 05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
- 05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
- 05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
- 05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
- 05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
- 05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
- 05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
- 05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
- 05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
- 10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
- 10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
- 08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 – Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 – Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 – Marketing
- 08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 – Menejment
- 08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK

Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

JAHONDA KREATIV IQTISODIYOTNING RIVOJLANISHINING UMUMIY GLOBAL TENDENSIYALARI.....	12
Ismailov Azizbek Ruzimaxmatovich	
CHORVACHILIK MAHSULOTLARI ISHLAB CHIQUV VA EKSPORT SALOHİYATINI OSHIRISHDA BOZOR INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY OMILLARI	22
Soxadaliyev Abdurashid Mamadaliyevich	
XORIJIY INVESTITSİYALAR VA IQTISODIY O'SISH O'RTASIDAGI O'ZARO TA'SIR	30
Madraximova Irodaxon Sherzodbek qizi	
O'ZBEKISTON SHAROITIDA XIZMATLAR EKSPORTINING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI	35
Sultonov Shodiyor Abduxalilovich, Karshiyeva Charos Mamasoliyevna	
QASHQADARYO VILOYATIDA OLIY TA'LIM VA MEHNAT BOZORI INTEGRATSIYASI ASOSIDA YUQORI MALAKALI KADRLAR TAYYORLASHNING HOZIRGI HOLATI.....	41
Haqqulov Fazliddin Faxriddinovich	
SOLIQ MA'MURCHILIGIDA XALQARO TAJRIBA ASOSIDA SAMARADORLIKNI OSHIRISH.....	48
Xodjimov Xamidullo Mamirjonovich	
TIJORAT BANKLARI KREDIT PORTFELNI SAMARALI BOSHQARISH: MUAMMO VA TAKLIFLAR.....	53
Yusupov Shaxzod Maxmatmurodovich	
KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNING RIVOJLANISHIGA TA'SIR ETUVCHI ASOSIY OMILLAR VA IQTISODI SAMARADORLIGI TAHLILI.....	59
Axatova Shahnoza	
SANOATNING "DRAYVER" SOHALARINI RIVOJLANTIRISH	63
Mamurjonova Ruxshonabegim Farxodovna	
РОЛЬ КРЕАТИВНОЙ ИНДУСТРИИ В РЕГИОНАЛЬНОМ РАЗВИТИИ КАРАКАЛПАКСТАНА.....	69
Хошимова Камилла Навфал қизи	
РОЛЬ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА В ПОВЫШЕНИИ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ОРГАНИЗАЦИЙ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ	79
Тожиева Шахноза Бобомуратовна, Расулова Дилфуза Валиевна	
АНАЛИЗ ФИНАНСОВОГО СОСТОЯНИЯ ПРЕДПРИЯТИЯ.....	86
Файзиёв Умуркул Шухратович	
TIKUV-TRIKOTAJ KORXONALARDA MARKETING FAOLIYATIDA ISTEMOLCHILARNI MOTIVATSIYALASH MASALALARI	97
Jalilov Jamshid G'anijonovich	
СТАНДАРТЫ КАЧЕСТВА КАК ФАКТОР ПОВЫШЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ПИЩЕВОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ.....	103
Ўролова Севара Бехзод қизи	
BANKLARDA KAPITAL YETARLILIGI VA LIKVIDLIKNI AUDITORLIK BAHOLASH USULLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	109
Narziyev Hayotjon Azamatovich	
NATIJAVIYLIKKA YO'NALTIRILGAN BudgetLASHTIRISH ORQALI FISKAL SAMARADORLIKNI OSHIRISH MASALALARI.....	115
Allakuliyev Akmal Baltayevich	
AUDITORLIK XULOSALARIDA AUDITORLARNING PROFESSIONAL MULOHAZALARNING ASOSLILIGINI ANIQLASH AHAMIYATI	120
Parpiyev Jaxongir Ilxomjonovich	
YASHIL IQTISODIYOTDA YASHIL MOLIYALASHTIRISH: NAZARIY VA AMALIYOT UYG'UNLIGI.....	126
Xalikov S. X.	

TURISTIK KORXONALARDA BREND CAPITALINI BAHOLASH	131
Zufarov Akmal Gulamiddinovich	
AYOLLAR ISH BILAN BANDLIGINI OSHIRISHDA KASANACHILIKNING AHAMIYATI	141
Eshqobulova Charos O'roq qizi	
ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	148
Алимова Дилафруз	
O'ZBEKISTON UZUMCHILIK KORXONALARINING EKSPORT MARKETING STRATEGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISHDA YASHIL INNOVATSIYALAR VA TEXNOLOGIYALARNING O'RNI	153
Usmonova Diyora Mahmud qizi	
RAQAMLI MOLIYAVIY XIZMATLAR TRANSFORMATSIYASI SHAROITIDA SOLIQ BOSHQARUVI SAMARADORLIGINI OSHIRISH ISTIQBOLLARI	161
Radjabov Umurzoq Ablakulovich	
ЦИФРОВАЯ ТРАНСФОРМАЦИЯ ЭНЕРГЕТИЧЕСКОГО СЕКТОРА РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН: РОЛЬ ИНФОРМАЦИОННО-КОММУНИКАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ПОВЫШЕНИИ ЭФФЕКТИВНОСТИ ЭНЕРГЕТИКИ	165
Аллаева Г.Ж.	
THE IMPORTANCE OF STRESS TESTING AND ITS IMPLEMENTATION IN COMMERCIAL BANKS OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN	169
Mamatova Sevara	
MINTAQADA SANOAT KORXONALARI SALOHİYATI VA RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHNING INNOVATSION KO'RSATKICHLARI	175
Nabiyev G'ulom Abdisalomovich	
IJTIMOİY SOHA INVESTISIYA LOYIHALARINI DAVLAT–XUSUSIY SHERIKLIK ASOSIDA MOLIYALASHTIRISHDA RISKLARNI BOSHQARISHNING XORIY TAJRIBALARI	185
Ergashev Axmadjon Maxmudjon o'g'li	
YASHIL BANK MAHSULOTLARIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASH ISTIQBOLLARI	189
Mahmudov Ulug'bek Davronovich	
KICHIK BIZNESDA XUSUSIY VA UMUMIY AXBOROT TIZIMLARI INTEGRATSIYASI	193
Navruz-zoda Layli Baxtiyorovna	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIGA TO'G'RIDAN-TO'G'RI XORIJIY INVESTITSIYALARNI JALB QILISH MEKANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI	197
Mamatkulova Nadira Maxkamovna	
JA'HON AMALIYOTIDA TASHABBUSLI BUDJETLASHTIRISHNING KONSEPTUAL YO'NALISHLARI	203
Xamidov Xabibullo Xikmatulla o'g'li	
РАЗВИТИЕ УПРАВЛЕНЧЕСКОГО УЧЁТА В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВИЗАЦИИ МАЛОГО БИЗНЕСА КАК ФАКТОР ПЕРЕХОДА К “ЗЕЛЁНОЙ” ЭКОНОМИКЕ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	210
Бозорова Озода Рахимовна	
ТЕМИРБЕТОН КО'РРИКЛАРДАГИ BURDALANGIN BETONDAN OLINGAN CHAQIQ TOSHNI KOMPLEKS TADQIQOT QILISH	222
Salixanov Saidxon Salixanovich, Kenjayev Temurbek Olimjonovich	
KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKDA YASHIRIN IQTISODIYOTNI ANIQLASH USULLARI VA SOF FOYDA KO'RSATKICHIDA AKS ETISH YO'LLARI	226
Mavlyanov Muzaffar Yusupovich	
MAMLAKATIMIZ BANKLARIDA FOIZ RISKILARI MUAMMOLARI VA ILMIY-TAHLILI	230
Isakov.J.Ya	
QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARINI EKSPORTGA YO'NALTIRISHDA IQTISODIY BARQARORLIK TUSHUNCHASINING NAZARIY ASOSLARI VA BAHOLASH MEZONLARI	238
Faxriddinov Bahriddin	

TO'QIMACHILIK SANOATIDA SUN'IY VA KIMYOVIY TOLALARNING IQTISODIY AFZALLIKLARI	243
Raximov Furqat Jalolovich	
BUXORO VILOYATIDA CHARM-POYABZAL TARMOG'I RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH STRATEGIYASI.....	249
Rahmonov Xurshid Xayriddinovich, Atoyeva Mehriqyo Ilhom qizi	
KORXONALARDA BUXGALTERIYA HISOBI VA UNI YURITISH TARTIBINI TAKOMILLASHTIRISH.....	254
M.I.Murodova	
SOLIQ SIYOSATI ORQALI AHOLI DAROMADLARINI RAG'BATLANTIRISH MEXANIZMLARI.....	258
Uzoqov Suhrobjon Do'smat o'g'li	
INNOVATSION VA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA LOGISTIK XIZMATLAR KORXONALARINING IQTISODIY SAMARADORLIGI TAHLILI.....	264
Xalimov Javlonbek Shaxriyovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA SOLIQ TIZIMIDA RAQAMLASHTIRISHNI TAKOMILLASHTIRISH ORQALI SOLIQLARNI UNDIRISHNING METODOLOGIK MUAMMOLARI	271
Muxammadov Nodir Karimovich	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARI FAOLIYATIDA EKSPORTBOP MAHSULOTLAR ISHLAB CHIQARISH JARAYONLARINI TAKOMILLASHTIRISH ORQALI SAMARADORLIKNI OSHIRISH	277
Boymirzayev Zokirjon Mashrabboyevich	
IQTISODIYOT VA TA'LIM BOSHQARUVI: O'ZBEKISTONDA TA'LIM BRENDINGI UCHUN IQTISODIY JIHATLAR.....	282
Dilfuza Shokirova	
OLIY TA'LIM SOHASIDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH.....	291
Raximjonova Shohsanam Baxodirovna	
O'ZBEKISTON BANKLARIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANI INSON KAPITALI RIVOJI BILAN UYG'UNLASHTIRISH: INSTITUTSIONAL YONDASHUV.....	295
Xushvaqto'v Nodirbek Nomoz o'g'li	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA MOLIYAVIY STRESS-TEST TIZIMINI YARATISH METODOLOGIYASI	299
Zaynutdinov Ismoil Samariddin o'g'li	
HOZIRGI SHAROITDA BANK FAOLIYATIDA RISKLARNI BOSHQARISH TIZIMINING INSTITUTSIONAL MEXANIZMLARI	303
Malikova Dilrabo Muminovna, Shakarova Kumush Faxriddin qizi	
ENSURING SECURITY IN THE DIGITAL WORLD: HOW THE INSURANCE INDUSTRY CAN COUNTER CYBERATTACKS	308
D.D. Omonova	
JAHON SAVDO TASHKILOTIGA A'ZO BO'LISH JARAYONIDA BYUDJET-SOLIQ SIYOSATINI ISLOH QILISH MASALALARI	314
Hojjakbar Zaynabidinov	
SILINDRSIMON KAMERADA QATLAMLI CHIGITLAR AYLANMA HARAKATINING TAHLILI.....	319
No'monov Mirjalol Abdumalik o'g'li	
IPAKCHILIK KLASSTERLARI ASOSIDA TARMOQNI O'RTA MUDDATLI RIVOJLAN TIRISH STRATEGIYASI.....	325
Xudoykulov Mamarasul Radjabovich	
INNOVATSION IQTISODIYOT SHAROITIDA UZOQ MUDDATLI AKTIVLAR HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH.....	332
Shermatov Sirojiddan Xaydarovich	
O'ZBEKISTONDA TURIZM IQTISODIYOTINING RAQAMLI MARKETING ORQALI RIVOJLANISH YO'LLARI.....	335
Egamberdiyev Muzaffar	

O'ZBEKISTONDA TURIZM IQTISODIYOTINING RAQAMLI MARKETING ORQALI RIVOJLANISH YO'LLARI

Egamberdiyev Muzaffar

Alfraganus universiteti Iqtisodiyot kafedrası dotsenti, PhD

ORCID: 009-0000-7051-9594

Annotatsiya. Ushbu maqolada O'zbekiston turizmi iqtisodiyotini raqamli marketing vositalari orqali rivojlantirish imkoniyatlari va cheklovlari tahlil qilinadi. Dastlab global va mintaqaviy turizm bozori tendensiyalari ko'rib chiqiladi, so'ngra O'zbekistondagi turizm sektorining raqamli marketingdan foydalanish darajasi va samaradorligi o'rganiladi. Ikki bosqichli tadqiqot metodologiyasi — sifat va sifat (mixed-methods) — qo'llanilib, tavsiyalar ishlab chiqiladi. Natijalar shuni ko'rsatadiki, raqamli platformalarning keng qo'llanilishi, kontent marketing, SEO, ijtimoiy media reklama va onlayn rezervatsiya tizimlarining rivoji turizmga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Maqola oxirida O'zbekiston sharoitida raqamli marketing strategiyalarini takomillashtirish bo'yicha tavsiyalar beriladi.

Kalit so'zlar: Raqamli marketing, turizm iqtisodiyoti, O'zbekiston onlayn platformalar, ijtimoiy media marketing, seo va kontent marketing.

Abstract. This article will analyze the possibilities and limitations of the development of the economy of Tourism of Uzbekistan through digital marketing tools. First, the trends of the global and regional tourism market are considered, and then the level and effectiveness of the use of digital marketing of the tourism sector in Uzbekistan is studied. A two-stage research methodology-quality and quality (mixed — methods) - is applied and recommendations are developed. The results show that the widespread use of digital platforms, the development of content marketing, SEO, social media advertising and online reservation systems have a positive impact on tourism, but there are infrastructure, digital literacy and bureaucratic barriers. At the end of the article, recommendations will be made to improve digital marketing strategies in the conditions of Uzbekistan.

Keywords: Digital marketing, Tourism Economics, Uzbekistan online platforms, social media marketing, seo and content marketing.

Аннотация. В данной статье будут проанализированы возможности и ограничения развития экономики туризма Узбекистана с помощью инструментов цифрового маркетинга. Сначала рассматриваются тенденции мирового и регионального туристического рынка, а затем изучается уровень и эффективность использования цифрового маркетинга туристического сектора в Узбекистане. Применяется двухэтапная методология исследования - качественная (mixed - methods) - и разрабатываются рекомендации. Результаты показывают, что широкое использование цифровых платформ, развитие контент-маркетинга, SEO, рекламы в социальных сетях и систем онлайн-бронирования оказывают положительное влияние на туризм. В конце статьи будут даны рекомендации по совершенствованию стратегий цифрового маркетинга в условиях Узбекистана.

Ключевые слова: Цифровой маркетинг, экономика туризма, онлайн-платформы Узбекистана, маркетинг в социальных сетях, seo и контент-маркетинг.

KIRISH

Turizm iqtisodiyoti dunyo bo'yicha mamlakatlar daromadining muhim qismi bo'lib, ichki va tashqi investitsiyalarni jalb qilish, ish o'rinlarini yaratish va hududiy infratuzilmani rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. So'nggi o'n yillikda texnologiyalar, xususan raqamli marketing vositalari, turizm sohasida raqobatbardoshlikni oshirishda asosiy vositaga aylangan. O'zbekiston turizm salohiyatiga ega mamlakat sifatida, boy tarixiy meros, tabiiy resurslar va geografik joylashuvga ega. Biroq raqamli marketingdan foydalanish darajasi, raqamli infratuzilma va marketing strategiyalari samarasi jihatidan hali ham takomillashuvga muhtoj.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR TAHLILI

Global tajriba- Turizm sektorida raqamli marketing vositalari (veb-saytlar, onlayn rezervatsiyalar, ijtimoiy media, SEO, kontent marketing) global darajada samarali ekanligi ko'plab tadqiqotlarda qayd etilgan. Masalan,

Buhalis va Law (2008) raqamli marketingning turizmni rivojlantirishda informatsion texnologiyalar va elektron tijorat rolini o'rganib, raqamli platformalarning sayohatchilar tanlovida hal qiluvchi omil ekanini ta'kidlaydilar. Shuningdek, Xitoy, Malayziya, Ispaniya kabi mamlakatlarda ijtimoiy media marketing orqali milliy va mahalliy turizm brendlarini shakllantirish, foydalanuvchi yaratuvchi kontent (user-generated content) orqali trafiginini oshirish natijalari yaxshi bo'lgan. Mintaqaviy va respublika darajadagi tadqiqotlar

Markaziy Osiyo kontekstida, xususan Qozog'iston va O'zbekiston misolida, turizm infratuzilmasi va raqamli savodxonlik o'rtasidagi bog'liqlik tahlillari o'tkazilgan. Masalan, Qozog'istonda onlayn rezervatsiya platformalarining rivoji sayohatchilar sonini oshirgani qayd etilgan. O'zbekistonda ham bir nechta maqola va hisobotlar mavjud: O'zbekiston Milliy statistika qo'mitasi ma'lumotlariga ko'ra, turizmga sarflangan xorijiy valyuta tushumlari oxirgi yillarda oshgan, ammo marketing va reklama budjetlarining raqamli kanalga yo'naltirilishi hali kam. (Hisobotlar, O'zbekiston Respublikasi Turizm kengashi)

Raqamli savodxonlik, til to'siqlari, infratuzilmaning zaifligi (internet tezligi, to'lov tizimlari) kabi cheklovlar ko'p muhokama qilingan, lekin ular bo'yicha konkret yechimlar kam. Turizm brendlarini raqamli formatda yaratishda lokal kontent va madaniyat elementlarini rivojlantirish jarayonlari ham yetarli tadqiq qilinmagan. Adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, raqamli marketing turizm sektorini rivojlantirishda katta istiqbollar ochadi, lekin mamlakatga xos cheklovlar va moslashuv talab etiladi.

TADQIQOT VA METODOLOGIYASI

Ushbu tadqiqot mixed-methods yondoshuvi asosida o'tkazildi — ya'ni sifat (chalkash intervyu va fokus-guruh) va miqdoriy (so'rovnoma, statistik ma'lumotlar) metodlar birlashtiriladi. Ma'lumot manbalari Rasmiy statistika: O'zbekiston Respublikasi Turizm va sport vazirligi, O'zbekiston Milliy statistika qo'mitasi, Turizm kengashi hisobotlari.

So'rovnoma: O'zbekistonning bir nechta turistik hududlarida faoliyat yurituvchi tur operatorlari, mehmonxonalar, yo'llab yuboruvchilar hamda sayohatchilar o'rtasida. Taxminiy respondentlar soni — 200250 kishi. Intervyu va fokus-guruhlar: marketing bo'yicha mutaxassislar, turizm tashkilotlari vakillari.

Metodologik vositalar: So'rovnomada Likert shkalasi asosida savollar — raqamli marketing vositalaridan foydalanish darajasi, samarasi, cheklovlar. Intervyular — ochiq va yarim ochiq savollar bilan, chuqur tahlil uchun.

Ma'lumotlarni tahlil qilish: miqdoriy ma'lumotlar uchun statistik paket (SPSS yoki R), korrelyatsion tahlil, regressiya modellari; sifatli ma'lumotlar uchun mazmuniy tahlil (content analysis).

Tadqiqot hududi va vaqti. Hudud: Toshkent, Samarqand, Buxoro va Farg'ona kabi turistik markazlar. Vaqt: 2024-yilning may — 2025-yilning sentyabr oylarini o'z ichiga oladi.

TAHLIL VA NATIJALAR

1-jadval: Raqamli marketing vositalaridan foydalanish darajasi

№	Raqamli marketing vositasi	Foydalanish darajasi (%)
1	Ijtimoiy media (Instagram, Telegram va h.k.)	80%
2	SEO (Qidiruv tizimi optimallashtirish)	60%
3	Kontent marketing (bloglar, videolar)	45%
4	Influencer marketing	35%
5	Onlayn reklama (Google Ads va b.)	25%

Manba: Muallif tomonidan tuzilgan

1-jadval izohi: Raqamli marketing vositalaridan foydalanish darajasi jadvalidan ko'rish mumkinki, O'zbekistondagi turizm sohasida eng ko'p qo'llaniladigan vosita sifatida ijtimoiy media platformalari (masalan, Instagram va Telegram) yetakchi o'rinni egallaydi — ulardan 80% respondentlar faol foydalanadi. SEO va kontent marketing vositalaridan foydalanish ham nisbatan yuqori bo'lib, mos ravishda 60% va 45% respondentlar tomonidan qo'llaniladi. Influencer marketing va onlayn reklama esa biroz kamroq, mos ravishda 35% va 25% darajasida qo'llanilmoqda. Bu natija raqamli marketing strategiyalarini ishlab chiqishda ijtimoiy media va SEO sohalarga ko'proq e'tibor qaratish zarurligini ko'rsatadi.

2-jadval: Raqamli marketing vositalarining samaradorligi.

№	Vositasi	O'rtacha samaradorlik (1–5 ball)
1	Ijtimoiy media	4.2
2	Kontent marketing	4.0
3	SEO	3.8
4	Influencer marketing	3.5
5	Onlayn reklama	3.2

Manba: Muallif tomonidan tuzilgan.

2-jadval izohi: Marketing vositalarining samaradorligi jadvalidan ko'rinib turibdiki, respondentlar ijtimoiy media vositalarini eng samarali deb baholashgan (4.2 ball). Kontent marketing va SEO ham yuqori samaradorlik darajasiga ega bo'lib, 4.0 va 3.8 ball bilan baholangan. Influencer marketing va onlayn reklamanning samaradorligi esa nisbatan pastroq (3.5 va 3.2 ball) bo'lib, bu sohalarida optimallashtirish va takomillashtirish uchun imkoniyatlar mavjudligini bildiradi. Ushbu baholar raqamli marketing vositalarining samaradorligini oshirish uchun qaysi yo'nalishlarga e'tibor berish kerakligini ko'rsatadi.

3-jadval: Raqamli marketingdagi asosiy to'siqlar.

№	To'siq turi	So'rovda qatnashganlar ulushi (%)
1	Internet sifati va qamrovi	70%
2	Raqamli savodxonlik pastligi	65%
3	Moliyaviy resurslar yetishmasligi	60%
4	Mutaxassis kadrlar tanqisligi	55%
5	Huquqiy/me'yoriy to'siqlar	50%

Manba: Muallif tomonidan tuzilgan.

3-jadval izohi: Raqamli marketingdagi asosiy to'siqlar jadvalidan ma'lum bo'lishicha, respondentlarning katta qismi (70%) internet sifati va qamrovi bilan bog'liq muammolarga duch kelmoqda. Shuningdek, 65% respondentlar raqamli savodxonlik darajasining pastligini asosiy to'siq deb hisoblaydi. Moliyaviy resurslar yetishmasligi va mutaxassis kadrlar tanqisligi ham sezilarli darajada (60% va 55%) muammolarni tashkil etadi. Huquqiy va me'yoriy to'siqlar ham mavjud bo'lib, 50% respondentlar tomonidan qayd etilgan. Ushbu to'siqlar raqamli marketing sohasida samarali faoliyat yuritishni qiyinlashtiradi va ularni bartaraf etish bo'yicha kompleks chora-tadbirlar zarurligini ko'rsatadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Maqolada O'zbekistonda turizm sohasining raqamli marketing orqali rivojlanish imkoniyatlari va mavjud muammolari o'rganildi. Natijalar shuni ko'rsatadiki, ijtimoiy media, SEO va kontent marketing eng samarali va keng qo'llaniladigan vositalar hisoblanadi. Turizm sohasida raqamli marketingdan samarali foydalanish uchun internet infratuzilmasini yaxshilash, raqamli savodxonlikni oshirish va malakali mutaxassislar tayyorlash zarur. Bundan tashqari, davlat va xususiy sektor o'rtasida hamkorlikni mustahkamlash, moliyaviy va huquqiy qo'llab-quvvatlash mexanizmlarini rivojlantirish muhimdir. Shunday qilib, raqamli marketing O'zbekiston turizmini rivojlantirishda kuchli vosita bo'lib, uning imkoniyatlaridan samarali foydalanish mamlakatning turizm salohiyatini oshirish va global bozorda raqobatbardoshligini kuchaytirishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Xurramov, Ortikjon Kayumovich — Raqamli turizm (darslik)
2. Amonboyev M., Abidova D. I., Jurayeva N. A. — Turizm Iqtisodiyoti va Menejmenti (o'quv qo'llanma)
3. S. K. Tashtayeva — Turizm Iqtisodi va Geografiyasi (o'quv qo'llanma)
4. UNWTO. (2022). *International Tourism Highlights*. Madrid: World Tourism Organization.
5. O'zbekiston Respublikasi Turizm va sport vazirligi hisobotlari, 2023.

6. Milliy statistika qo'mitasi, O'zbekiston, Turizm bo'yicha kafolatlangan ma'lumotlar, 20222024.
7. A. M. Abduvohidov va F. S. Qutlimurotov — Turizm Iqtisodi (o'quv qo'llanma)
8. Sigala, M. (2018). Social media and customer engagement in the new era of digital tourism. *Journal of Destination Marketing & Management*, 8, 34.
9. Turok, I., & McGranahan, G. (2013). Urbanization and economic growth: the arguments and evidence for Africa and Asia. *Environment & Urbanization*, 25(2), 465482.
10. Kotler, P., Bowen, J., & Makens, J. (2016). *Marketing for Hospitality and Tourism* (7th ed.). Pearson.

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. № 11

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100